

Projekt

UCHWAŁA NR ..... RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU z dnia .....

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok

Na podstawie art.18 ust 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) i art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) Rada Miejska we Fromborku uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Frombork.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od z 1 stycznia 2022 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przygotowała :
Janina Jachimowicz
Przewodnicząca GKRPA we Fromborku
tel. 55-243-75-35

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie na 2022 rok przedmiotowej uchwały w wyżej przedstawionej treści przez Radę Miejską we Fromborku.

Skutki finansowe: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowany z wpływów do gminy za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GMINIE FROMBORK
NA 2022 ROK**

Frombork, 2022

Spis treści

1. Wstęp i podstawa prawna Programu	5
2. Ograniczenie dostępności alkoholu.....	5
3. Definicja i zadania profilaktyki uzależnień.....	8
4. Poziomy profilaktyki uzależnień.....	9
5. Cele i zadania Programu.....	10
6. Adresaci Programu.....	11
7. Zasoby lokalne.....	12
8. Zasady wynagradzania członków Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	14
9. Zasady finansowania Programu.....	15
10. Postanowienia końcowe.....	15
11. Załącznik nr 1 Diagnoza sytuacji i stan problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork.....	16
12. Załącznik nr 2 Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r.....	18
13. Załącznik Nr 3 Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku w roku 2022.....	21

1. WSTĘP I PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii² (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050).

Zadaniem gminy jest podejmowanie działań profilaktycznych i naprawczych skierowanych do lokalnej społeczności w celu zapobiegania i minimalizowania skutków spowodowanych nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Realizacja zadań w tym obszarze będzie prowadzona w oparciu o „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok”.

Program na 2022 r. jest kontynuacją efektywnych działań z poprzednich lat. Planuje się podejmowanie również nowych przedsięwzięć, które mają na celu zwiększenie skuteczności działań w zakresie ograniczenia wszelkiego rodzaju uzależnień.

2. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Światowa Organizacja Zdrowia od lat apeluje o wprowadzenie lub zaostrzenie już istniejących regulacji prawnych związanych ze sprzedażą alkoholu. Potrzebę w tym zakresie dostrzegł również polski ustawodawca, który zobowiązał organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego m.in. do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw jego nadużywania.

Jednym z działań prowadzących do ograniczenia spożycia alkoholu, wprost wymienionym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości, jest ograniczanie jego dostępności. Ma ono być realizowane m.in. przez: wprowadzenie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, określenie warunków, jakie muszą spełniać punkty sprzedaży detalicznej alkoholu, obowiązek określenia przez radę gminy maksymalnej liczby

---

¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050).

zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych, zakaz reklamy napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa czy określenie miejsc, w których sprzedaż napojów alkoholowych jest z mocy ustawy zabroniona.

Istotną rolę w ograniczaniu spożycia alkoholu odgrywa samorząd gminy. Jak stwierdziła Rada Ministrów w sprawozdaniu z wykonania ustawy w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 r. „w Rzeczypospolitej Polskiej zasadniczą rolę w formułowaniu strategii ograniczania dostępności fizycznej alkoholu, biorąc pod uwagę instrumenty regulacji prawnych, mają samorządy lokalne”. Spośród wcześniej wymienionych środków służących ograniczeniu dostępności alkoholu istotne znaczenie mają: maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Rozwiązania w tym zakresie decydują o fizycznej dostępności napojów alkoholowych, a jedno i drugie ustalane są przez organ stanowiący gminy.

Wielkość spożycia napojów alkoholowych należy też łączyć z ich ekonomiczną dostępnością. Istnieją badania potwierdzające, że zmiana dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych ma silny wpływ na szkody zdrowotne związane z alkoholem, a mniejsza dostępność alkoholu prowadzi do ograniczenia tych szkód.

Dostępność ekonomiczna to relacja między ceną alkoholu, a dochodami konsumentów. Wskaźnikiem ilustrującym dostępność ekonomiczną jest liczba butelek poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, jaką można kupić za średnie miesięczne wynagrodzenie, a badania pokazują, że wzrost dostępności ekonomicznej prowadzi do wzrostu konsumpcji, również w grupie osób niepełnoletnich. Wśród skutecznych rozwiązań ograniczających ekonomiczną dostępność alkoholu wskazuje się przede wszystkim podniesienie ceny poprzez zwiększenie podatku akcyzowego na napoje alkoholowe lub wprowadzenie minimalnej ceny za standardową porcję alkoholu, czyli za 10 gramów czystego alkoholu.

Czynnikiem istotnie wpływającym na zwiększenie poziomu konsumpcji napojów alkoholowych, zwłaszcza przez młodzież, jest ich reklama. W Polsce od 2001 r., gdy dopuszczono reklamowanie piwa, jego spożycie wzrosło o ponad 50%, a wśród krajów europejskich, Polska – za Chorwacją, Rumunią, Bułgarią, Czechami i Słowacją – jest krajem, w którym udział reklamy napojów alkoholowych wśród wszystkich emitowanych w telewizji spotów reklamowych należy do najwyższych. Tymczasem badania naukowe wykazały, że np. w przypadku reklamy telewizyjnej, której odbiorcą była młodzież, prawdopodobieństwo picia konkretnych marek napojów alkoholowych było pięciokrotnie większe, niż w przypadku młodzieży, która nie widziała reklamy. Jeszcze większy wpływ na zachowanie dzieci i ludzi

młodych ma styczność z reklamą przez nowe internetowe środki komunikacji³. Mając na uwadze zobowiązania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴ skierowane do organów jednostek samorządu terytorialnego Rada Miejska we Fromborku w dniu 03 sierpnia 2018 r. podjęła uchwałę XXIX/315/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i gminy Frombork w sposób następujący:

Lp.	Wskaźniki	Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18% zawartości alkoholu
1.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	15	9	9
2.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	15	6	6
3.	Ogółem maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (1+2)	30	15	15

³ Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Ograniczenie Spożycia Napojów Alkoholowych LPO.430.006.2020, Nr ewid. 196/2020/P/20/076/LPO, Warszawa 2021, s.6-8.

⁴ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

3. DEFINICJA I ZADANIA PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią.

Przez substancje psychoaktywne rozumiemy najczęściej:

1. napoje zawierające alkohol etylowy,
2. wyroby tytoniowe zawierające nikotynę,
3. nielegalne substancje chemiczne określane jako narkotyki,
4. niektóre leki, np. leki nasenne,
5. niektóre substancje chemiczne codziennego użytku np. kleje lub rozpuszczalniki,
6. tzw. nowe substancje psychoaktywne nazwane potocznie dopalaczami.

Do problemów związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych zaliczamy uzależnienia i inne szkody zdrowotne (np. zatrucia, infekcje, zaburzenia psychiczne) oraz inne niepożądane konsekwencje np. wypadki, samobójstwa, przestępstwa, konflikty, zaniechanie dzieci i obowiązków rodzinnych, przemoc domową, akty agresji, problemy w relacjach z innymi, problemy w nauce i inne destrukcyjne lub szkodliwe czyny popełniane pod wpływem substancji psychoaktywnych oraz w związku z nimi.⁵

Profilaktyka uzależnień polega na:

1. eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
2. osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

---

⁵ <https://www.profnet.org.pl/baza-wiedzy/profilaktyka-uzaleznien> (dostęp z dnia 28.10.2020 r.).

4. POZIOMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020⁶ profilaktykę podzielono na trzy poziomy, w zależności od grupy i specyfiki oddziaływań:

- Uniwersalna (uprzedzająca, podstawowa), skierowaną do szerokich grup społecznych,
- Selektywna (hamowania), skierowaną do tak zwanych grup ryzyka,
- Wskazująca (interwencji), skierowaną do osób wysokiego ryzyka.

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, papierosowych, narkotykowych lub problemów związanych z innymi substancjami psychoaktywnymi. Jej celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi tych problemów w danej populacji. Działania uniwersalne mogą dotyczyć np. populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, populacji młodych, dorosłych, populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, itd. Do działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej należą szkolne programy profilaktyczne adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi, programy podnoszenia umiejętności wychowawczych rodziców dzieci w określonym wieku, programy edukacyjne adresowane do kierowców itd.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Ten poziom profilaktyki jest adresowany do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych, narkotykowych, papierosowych lub lekowych. Przykładem profilaktyki selektywnej mogą być działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, dzieci z rozbitych rodzin, dzieci rodziców chorych psychicznie itd. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

---

⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. 2016 poz. 1492).

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka, demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych, narkotykowych, pierwsze objawy zaburzeń psychicznych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które mają bardzo wysoki indywidualny poziom ryzyka rozwoju problemów i jednocześnie demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych/narkotykowych lub/i innych problemów psychicznych. Nadal jednak są to działania o charakterze profilaktycznym, czyli są podejmowane wobec osób, które nie spełniają kryteriów diagnostycznych zaburzeń lub chorób wymagających leczenia (np. uzależnienie od alkoholu lub narkotyków opisane w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10). Przykładem profilaktyki wskazującej są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, które pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiają wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami, a także nadużywają alkoholu lub/i eksperymentują z narkotykami. Do profilaktyki wskazującej można również zaliczyć niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i interwencyjne podejmowane przez pracowników socjalnych, pedagogów, wolontariuszy działających w terenie), podejmowane wobec młodzieży, która używa narkotyków i spotyka się w klubach lub innych miejscach zabawy i rekreacji⁷.

5. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Głównym celem programu jest wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz jego skutkom.

Cel główny realizowany będzie w obszarach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, oraz promocji zdrowego stylu życia i edukacji zdrowotnej m.in.:

- Rozszerzenie oferty zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- Prowadzenie i upowszechnianie działań informacyjno-edukacyjnych mających na celu podniesienie wśród mieszkańców, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych, nikotyny oraz zachowań ryzykownych,
- Zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnień oraz dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- Zintensyfikowanie działań w zakresie skutecznego egzekwowania przepisów dotyczących sprzedaży i podawania, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

---

⁷ Tamże

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1, 13¹.1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

6. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Frombork, a w szczególności:

1. Dzieci i młodzież,
2. Rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
3. Konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
4. Osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
5. Rodziny osób z problemem uzależnień i przemocy,
6. Pracownicy podmiotów działających na terenie Miasta i Gminy Frombork, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

7. ZASOBY LOKALNE

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - inicjuje działania w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnych programów, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady, kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, uczestniczy w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizuje procedury „Niebieskie Karty”.

2. Zespół Szkół we Fromborku - realizator programu wychowawczo-profilaktycznego obejmującego:

- a) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- b) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

3. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku jest instytucją polityki społecznej mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu m.in. przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii.

4. Posterunek Policji we Fromborku zadaniem jest ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

5. Sąd Rejonowy w Braniewie Wydział Rodzinny i Nieletnich orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, przydziela kuratorów sądowych.

6. Placówki terapii odwykowej :

a) Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku:

- Oddziały Ogólnopsychiatryczne- zajmują się diagnostyką, leczeniem i wczesną rehabilitacją osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi w warunkach całodobowych, motywują pacjentów uzależnionych do kontynuacji leczenia w Oddziale Terapii Uzależnień, wykonują orzecznictwa sadowo-psychiatryczne i ZUS, współpracują z Ośrodkami Terapii Uzależnień, leczą współistniejące schorzenia somatyczne, nawiązują kontakty ze środowiskiem rodzinnym pacjenta, współpracują z ośrodkiem pomocy społecznej, zajmują się psychoedukacją rodzin pacjentów.

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu - diagnozuje pacjentów przyjętych do oddziału, konstruuje osobiste programy terapii, leczy i rehabilituje przebywających w oddziale, sprawuje opiekę pielęgnacyjną nad pacjentami oddziału, prowadzi psychoterapię indywidualną i grupową.

- Oddział Detoksykacji - diagnozuje pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, leczy ostre i przewlekłe zaburzenia psychiczne, detoksykacja osób z uzależnieniem od alkoholu, leczy zespoły abstynenckie i psychozy alkoholowe, zajmuje się psychoedukacją - programem edukacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i terapią indywidualną.

b) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS w Braniewie - w ramach działalności Poradni i Oddziałów Uzależnień pomoc znajdują osoby uzależnione od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, jak także osoby im najbliższe (współuzależnieni, DDA – Dorosłe Dzieci Alkoholików), a także osoby doznające przemocy domowej, jak i osoby stosujące tę przemoc.

7. Zespół Interdyscyplinarny we Fromborku - koordynuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego w obszarze gminy.

8. Świetlice wiejskie -organizują wolny czas dzieci i młodzieży z uwzględnieniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

9. Kluby sportowe m.in. Orlik działające na terenie Miasta i Gminy Frombork prowadzą działania w zakresie rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży jako przeciwdziałanie patologiom społecznym.

10. Centrum Kulturalno-Biblioteczne we Fromborku - prowadzi działalność profilaktyczno-informacyjną dla mieszkańców Gminy Frombork oraz edukacyjną dla dzieci i młodzieży.

Na terenie Miasta i Gminy Frombork nie funkcjonują organizacje pozarządowe zajmujące się problemami społecznymi m.in. alkoholizmem.

8. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku określa sposoby realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork.

2. Na realizację zadań w zakresie określonym w programie przeznaczają się kwotę uzyskaną za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kwotę niewykorzystaną w tym zakresie w poprzednim roku budżetowym.

3. W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wprowadza się zasady wynagradzania:

a) za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości :

- przewodniczącej komisji 250 zł brutto miesięcznie,
- pozostałym członkom komisji 200 zł brutto miesięcznie.

Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności z umieszczonym na niej podpisem członka komisji. Wynagrodzenie pokrywa się z budżetu gminy przeznaczonego na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za nieobecność członka na posiedzeniu zwołanym przez przewodniczącego dokonuje się potrąceń w sposób następujący:

-ilość nieobecności dzieli się przez ilość posiedzeń zwołanych w danym miesiącu i mnoży przez kwotę zryczałtowanego wynagrodzenia miesięcznego ustalonego według ww. zasad, Potrąceń dokonuje Referat Finansowy Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku na podstawie listy obecności.

Wynagrodzenie wypłacane jest do 28 dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący.

Jeżeli dzień wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacone będzie w dniu poprzedzającym ten dzień.

Wynagrodzenie wypłacane jest gotówką w kasie Urzędu Miasta i Gminy Frombork lub na wskazane konto bankowe.

9. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Źródłem finansowania realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Inne pozyskane środki.

10. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.
2. Diagnoza sytuacji i stan problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork stanowi załącznik nr 1 do Programu.
3. Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku w roku 2022 stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Programu,
4. Z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przewodniczący GKRPA do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Frombork sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.

Diagnoza sytuacji i stan problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork

1. W okresie od I do X 2021 roku było 14 podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork , w tym:

1) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - stan na 30.10.2021 r. :

Lp.		ogółem	Do 4,5% i piwo	Od 4,5% do 18 %	Powyżej 18%
1.	Detal	20	9	6	5
2.	Gastronomia	13	7	3	3
Razem		33	16	9	8

2) Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych -stan na 30.10.2021 r.:

Lp.		ogółem	Do 4,5% i piwo	Od 4,5% do 18 %	Powyżej 18%
1.	Detal	3	1	1	1
2.	Gastronomia	8	6	1	1
Razem		11	7	2	2

2. Struktura spożycia napojów alkoholowych w 2018 i 2019 r. na terenie Miasta i Gminy Frombork przedstawia się następująco:

	Ogółem w złotych		Miasto w złotych		Gmina w złotych	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Piwo	1 299 192	1 360 881	1 087 952	1 213 433	211 240	147 448
Wino	200 467	213 471	197 717	210 554	2 752	2 917
Wódka	764 018	801 089	754 958	801 090	9 060	-
Ogółem	2 263 677	2 375 441	2 040 627	2 225 077	223 052	150 365

3. Wydatek finansowy 1 mieszkańca na zakup napojów alkoholowych w złotych:

Wyszczególnienie	2019	2020
Średni wydatek finansowy na 1 mieszkańca na zakup napojów alkoholowych	642,18	692,95
W tym : na mieszkańca gminy Frombork	182,83	126,78
na mieszkańca miasta Frombork	885,30	992,45

4. Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w okresie od I do IX 2021 r.:

Rok	Liczba rodzin korzystających z tytułu alkoholizmu	Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej GOPS ogółem (bez pracy socjalnej)	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy
2021	28	141	20

5. Stan problemów alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako jeden z podmiotów (obok Prokuratury) ma ustawowe prawo kierowania wniosków do Sądu o objęcie leczeniem odwykowym.

W okresie od I do XI 2021 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku wpłynęło 10 wniosków o podjęcie działań mających na celu przymusowe leczenie odwykowe. Łącznie wysłano 10 wezwań dla osób nadużywających alkoholu. W w/w okresie założono akta dla 2 osób nadużywających alkoholu, które nie były wcześniej zgłaszane do Komisji AA. Spośród rozpatrywanych 10 wniosków: 1 dotyczył kobiety i 9 mężczyzn. 2 osoby podjęło leczenie stacjonarne w SP SP ZOZ we Fromborku, 1 osoba podjęła terapię w formie ambulatoryjnej, 6 osób objęto obserwacją, 1 jest w trakcie konsultacji z GKRPA.

W okresie od I do XI 2021 r. założono 6 Niebieskich Kart (4 założyła policja i 2 pracownicy socjalni). Głównym powodem zakładania Niebieskiej Karty jest podejrzenie stosowania przemocy pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Obecnie prowadzone są 2 Niebieskie Karty.

Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r.

Wyniki ankiety posłużą do opracowania:

-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r.

Uwaga:

- Wypełniając ankietę należy wstawić krzyżyk we właściwej kratce,
- Można zaznaczyć kilka kratek w jednej odpowiedzi.

Część I. Dane ogólne

1. Płeć:

- Kobieta 25 osób (44%)
- Mężczyzna 32 osoby (56%)

2. Gdzie mieszkasz:

- Wieś 19 osób (33%)
- Miasto 38 osób (67%)

Część II. Alkohol

1. Czy zdarzyło Ci się pić alkohol?

- Tak 15 osób (26%)
- Nie 42 osoby (74%)

Jeśli Nie to przejdź do pytania 5

2. Którego z następujących napojów alkoholowych próbowałeś?

- Piwo 12 osób (25%)
- Wino 9 osób (19%)
- Wódka 7 osób (15%)
- Inne (jakie) 4 osoby (8%)
- Nie piłam/em nigdy alkoholu 16 osób (33%)

2. Ile miałaś/eś lat jak po raz pierwszy spróbowałeś alkoholu?

Podano wiek od 8 do 15 lat

3. Jeśli próbowałeś alkoholu to jak go zdobyłeś?

- Kupiłem/am w sklepie 1 osoba (3%)
- Kupiła mi dorosła osoba 3 osoby (11%)
- Z domu 8 osób (29%)
- Od kolegi/koleżanki 5 (18%)

- Inne 11 (39%)

4. Czy doświadczyłeś negatywnych skutków zażywania alkoholu?

- Tak 6 osób (18%)
- Nie 28 osób (82%)

5. Czy zdarzyło Ci się odmówić picia alkoholu?

- Tak 25 osób (54%)
- Nie proponowano mi 21 osób (46%)

6. Jak myślisz, w jakich miejscach najczęściej młodzież sięga po alkohol:

- U znajomych 32 osoby (32%)
- W domu 6 osób (6%)
- Na dyskotecę 34 osoby (33%)
- Na wakacjach 21 osób (21%)
- Inne (gdzie) 9 osób (9%)

7. Jak myślisz z jakiego powodu młodzież sięga po alkohol:

- Problemy w domu 14 osób (15%)
- Problemy w szkole 8 osób (8%)
- Problemy osobiste 20 osób (20%)
- Chęć przypodobania się znajomym 38 osób (40%)
- Inne (jakie) 15 osób (16%)

8. Czy posiadasz wiedzę na temat szkodliwości alkoholu?:

- Tak, w dużym stopniu 31 osób (56%)
- Tak, w średnim stopniu 8 osób (15%)
- Tak, ale niewiele 11 osób (20%)
- Nie posiadam 5 osób (9%)

9. Gdzie lub skąd pozyskujesz najwięcej informacji na temat szkodliwości alkoholu?

- Od rodziców 23 osoby (26%)
- Od nauczycieli 32 osoby (36%)
- Z internetu 25 osób (28%)
- Z czasopism 5 osób (6%)
- Inne (gdzie, skąd) 4 osoby (4%).

10. Czy wiesz gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z alkoholem?

- Tak 43 osoby (77%)
- Nie 13 osób (23%)

11. Szukając pomocy odnośnie uzależnień do kogo zwróciłabyś/lbyś się o pomoc?

- Rodzice 36 osób (46%)
- Wychowawca 5 osób (7%)
- Nauczyciel 4 osoby (6%)
- Starsze rodzeństwo 9 osób (12%)
- Kolega/koleżanka 18 osób (23%)
- Inne osoby 9 osób (6%)

Powyżej przedstawiona ankieta została przeprowadzona w październiku 2021 r. wśród uczniów klas VII i VIII w Zespole Szkół we Fromborku. Tematem przewodnim był alkohol. Łącznie udział w ankiecie wzięło 57 uczniów.

Jak wynika z podsumowania ankiety 26% ankietowanych miała bezpośrednią styczność z alkoholem. Niepokojącym jest bardzo niski wiek, kiedy młodzież próbuje po raz pierwszy alkoholu- 8 lat. Najpopularniejszym alkoholem, po który sięga młodzież to piwo 25% i wino 19%. Ankietowani przyznali, że alkohol zdobywają z różnych źródeł - 39% oraz mają z domu 29% lub od kolegi/koleżanki 18%. Alkohol spożywają najczęściej na dyskotecce 33% oraz u znajomych 32%, a powodem dla którego sięgają po alkohol to chęć przypodobania się znajomym 40% a także problemy osobiste 20%. Młodzież deklaruje, że posiada wiedzę na temat szkodliwości alkoholu 56% -w dużym stopniu, 15 % -w średnim stopniu, 20% wie ale niewiele, natomiast 9% nie posiada wiedzy o szkodliwości picia alkoholu. Wiedzę o szkodliwości picia alkoholu pozyskują najczęściej od nauczycieli 36%, z internetu 28% a dopiero na trzecim miejscu od rodziców 26%. Gdzie szukać pomocy w razie problemu alkoholowego wie 77% ankietowanych, natomiast 23 % nie wie gdzie szukać pomocy. Ankietowana młodzież deklaruje, że o pomoc w przypadku problemu uzależnienia zwróciłyby się w pierwszej kolejności do rodziców 46%, następnie do kolegi/koleżanki 23%, a w dalszej kolejności do starszego rodzeństwa 12%.

**Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku
w roku 2022**

Planowane dochody w roku 2022 - **65.000 złotych**

Planowane wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w roku 2022 - **60.000 złotych**

Planowane wydatki na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2022 -**5.000
złotych**

Lp.	Nazwa zadania	Kwota w zł.
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1 500
1.	Finansowanie kosztów uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu lub członków komisji	1 500
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	3 000
1.	Organizacja szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie	1 000
2.	Programy psychoterapii współuzależnienia oraz programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych w rodzinach z problemem alkoholowym	1 000
3.	Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w szkole, szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych oraz alkoholu	1 000
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie poza lekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	36 840
1.	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym realizacja programu „Umiem pływać”	5 000
2.	Dofinansowanie działalności profilaktycznej świetlic wiejskich	1 500
3.	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów itp.	1 500
4.	Dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów i nauczycieli	4 000
5.	Sfinansowanie konkursu „Ośmiu Wspaniałych”	800
6.	Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych z elementami profilaktyki realizowanych przez Zespół Szkół we	10 040

	Fromborku, fromborskie instytucje kultury, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe, sołectwa , inne	
7.	Dofinansowanie funduszu wsparcia policji	10 000
8.	Diagnoza profilaktyczna	4 000
IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	4 920
1.	Finansowanie remontów i wyposażenia pomieszczeń komisji alkoholowej	500
2.	Opłaty za wnioski o przymusowe leczenie złożone w sądzie	3 000
3.	Podnoszenie kompetencji/kwalifikacji członków gminnych komisji poprzez udział w szkoleniach/warsztatach/seminariach	1 000
4.	Delegacje	420
V.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	300
1.	Kontrola obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych w zakresie zawartym w art. 13 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0
2.	Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw zgodnie z art 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0
3.	Występowanie w zakresie oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również nie przestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	300
VI.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej	0
VII .	Koszty pozostałe	13 440
1.	Płace członków GKRPA+ podatek 250 zł. x 1 os x 12 mc 200 zł. x 3 os x 12 mc Składki na ubezp. społ. i FP	10 200 2 040
2.	Zakup materiałów (papier, teczki, segregatory), zakup publikacji i czasopism	200
3.	Opłaty telefoniczne i pocztowe	1 000
VIII.	Realizacja programu przeciwdziałania narkomanii	5 000

1.	Wynagrodzenie psychologa, terapeuty uzależnień	5 000

Dopuszcza się przesunięcie wydatków między poszczególnymi pozycjami w ramach zatwierzonego programu.